

מניפסט השלום

מולאנא וואחיד אלדין ח'אן

(עברית : עוז יונה)

תוכן עניינים

- מניפסט השלום
- מהו השלום?
- הסכם חודיבייה
- דוגמאות מההיסטוריה
- השלום – קוד אתי שלם.
- השלום הופך את המינוס לפלוס
- הדרך להשגת השלום
- מחיר השלום
- הטבע – מופת לשלום
- העולם היפה של הטבע
- משכנות השלום
- נשק גרעיני...למה?!
- השלום – התנהגות חיובית
- נוחות רוחנית
- השלום – זכותו המוחלטת של האדם

מניפסט השלום

השלום הוא הדת היחידה, הן לבני האדם והן ליקום כולו. בסביבה שוחרת שלום, כל הדברים הטובים אפשריים, בעוד שהעדר שלום, אין ביכולתנו להשיג דבר בעל אופי חיובי, הן כיחידים והן כתבירה. הדבר נכון גם ברמה הלאומית, וגם ברמה הבין לאומית.

מהו השלום

חכמים מגדירים את השלום כך: "שלום הוא העדר מלחמה". ההגדרה הזאת נכונה לחלוטין! השלום הוא למעשה מצב של העדר מלחמה או אלימות. יחד עם זאת, חלק מהאנשים גורסים כי ההגדרה הזאת של השלום אינה מספיקה. הם טוענים כי על השלום להיות מלווה בצדק, וששלום ללא צדק הוא לא שלום. אך להציב תנאי כזה להשגת השלום הוא עניין בלתי מעשי. זאת מפני שהשלום בפני עצמו אינו מביא בהכרח צדק. זאת אומרת, שהצדק אינו אלמנט הכרחי בשלום. למעשה, מה שהשלום עושה זה בעצם לפתוח אפשרויות. הוא יוצר תנאים נוחים שיאפשרו לנו לחתור לעבר הצדק ולמטרות קונסטרוקטיביות אחרות. השלום תמיד רצוי לשמו. כל השאר מגיע לאחר השלום, לא יחד עם השלום.

הסכם חודיבייה

נביא האסלאם מספק דוגמה היסטורית ברורה מאוד לשיטתו במשא ומתן על הסכם השלום של חודיבייה. בהזדמנות זו הוא הביא את הדברים לסיום מוצלח על ידי קבלה חד צדדית של התנאים של מתנגדיו. בהסכם השלום הזה, הנביא לא זכה, ככל הנראה, לצדק או לזכויותיו. מה שהיה למעשה הסכם של עשר שנים ללא מלחמה, נתן לנביא הזדמנות לעבוד ללא הפסקה על תוכנית קונסטרוקטיבית שאחרת היתה בלתי אפשרית. באמצעות תוכנית השלום הלא-פוליטית הזאת, יכלו הנביא וחבריו להתחשל בצורה יסודית כל כך עד שלא היה להם כל צורך לנהל מלחמה: למתנגדיהם לא נותרה ברירה אלא להיכנע. הסכם שלום זה של נביא האסלאם היה כמו "פצצת שלום", במובן זה שהשפעותיה החיוביות התפשטו לרווחה. התוצאה של אמנה זו מראה כי "פצצת השלום" חזקה יותר מהפצצה האלימה. "פצצת שלום" פירושה חיים, ופצצה אלימה פירושה מוות. "פצצת שלום" מובילה לבנייה, בעוד שפצצה אלימה מובילה להרס. כמו כן, "פצצת שלום" מביאה התקדמות, בעוד שפצצה אלימה מביאה להשמדה. השלום מגביר את היצירתיות, בעוד האלימות עושה את ההפך. כוחה של פצצת שלום מתבסס על אהבה, בעוד שהפצצה אלימה מבוססת על שנאה. היכולת של "פצצת שלום" אינה מוגבלת, בעוד שפצצה אלימה מוגבלת.

דוגמאות מההיסטוריה

הערים התעשייתיות של יפן, הירושמה ונגסאקי, נחרבו על ידי פצצות האטום ב-1945. לאחר השואה נטשה יפן את האלימות ואימצה מסלול שוחר שלום, אותו הם כינו המסלול ההפוך להתפתחותה הלאומית. כתוצאה מכך, בתוך ארבעים שנה בלבד, יפן הפכה במהירות לאחד הכוחות הכלכליים הגדולים בעולם. אנו מוצאים גם דוגמה מעניינת מאוד לשיטת השלום בהודו. מאבק העצמאות של הודו החל בשנת 1857. אבל, גם לאחר יותר מ-60 שנה של הקרה, המטרה הפוליטית הרצויה נותרה חלום רחוק. ואז, בשנת 1920, יצא גנדי כמנהיג המאבק על העצמאות. הוא לקח פרסה, הוא נטש את השיטה האלימה ובחר בדרך השלום כדרך הפעולה של תנועת

החירות. הדברים השתנו לאחר מכן, כשהאימפריה הבריטית השתתקה. גנדי הלא אלים לקח מן הבריטים כל הצדקה לשימוש באלימות. האנקדוטה הבאה היא דוגמה מובהקת. כאשר פתח גנדי את תנועת החופש שלו בדרך של שלום במקום לנקוט אמצעים אלימים, שלח קצין בריטי מברק למזכירות שלו במילים אלה: "נא למסור הוראות המסבירות כיצד להרוג נמר בלי אלימות". לכן, ההצלחה שאפילו לא התקרבה גם לאחר מאבק ארוך ואלים, הושגה בדרכי שלום בתקופה קצרה מאוד.

השלום – קוד אתי שלם.

לאלימות ולשלום יש קונוטציות רחבות. אלימות כוללת הכל משנאה למלחמה. כך גם לגבי השלום, הכולל הכל מסובלנות לאהבה. אלימות ושלום הן הן תוצאות החשיבה האנושית. אלה העוסקים בפעילויות אלימות הם האנשים הגרועים ביותר בעולם הזה, ואילו אלה שבחרים בהתנהגות שוחרת שלום הם הטובים ביותר.

שלום פירושו נורמליות, ונורמליות מספקת את כל ההזדמנויות והאפשרויות הטובות לצמיחתה של סביבה בריאה. על המצב הטבעי להתקיים בכדי שאנשים יוכלו לחיות ולעבוד ללא כל מכשול חיצוני. האלימות סוגרת את הדלתות לפעילויות חיוביות, בעוד שהשלום פותח את הדלתות לפעילויות בריאות. הוא יוצר אווירה של חיים חיוביים עבור הפרט, החברה והאומה בכללותה. כל מיני הישגים אפשריים בסביבה של שלום. אם מצבים אלימים פוגעים בהזדמנויות, השלום עוזר למצבים חיוביים לפרוח, מצבים שבהם ניתן לפתח ולטפח את היכולות היצירתיות של האדם. בעוד שהשלום הוא ברכה עבור החברה האנושית, האלימות היא קללה. השלום הוא נכס, האלימות היא חוב. השלום הוא ידידות, והאלימות היא שנאה.

השלום מקרב בין האנשים, והאלימות מפלגת אותם. השלום מטפח רמה גבוהה של תרבות אנושית ומסייע לה לפרוח, ואילו אלימות מגדלת תרבות ג'ונגל. השלום מעלה את האנושות לרמה של הקיום החברתי התרבותי, בעוד האלימות גורמת לירידה לברבריות. השלום מקדם את החיים, בעוד האלימות היא מבשרת המוות וההרס. השלום מביא את האלמנטים הטובים של החברה לגדולה, בעוד האלימות עושה את ההפך.

ישוע אמר פעם: "אהוב את האויב שלך". זאת אומרת, תחייה עם האויב שלך בשלום. כלומר, נצח את האויב שלך באמצעות כוח השלום. ההיסטוריה האנושית מעידה על כך שהשלום נותן הכל, בעוד האלימות אינה מניבה דבר.

השלום הופך את המינוס לפלוס

לדברי הפסיכולוג הגרמני, אלפרד אדלר, איכות ייחודית בבעלות האדם היא "הכוח שלהם להפוך מינוס פלוס". מה מאפשר לאדם לבצע את הדבר יוצא הדופן זה? התשובה היחידה היא שזה השלום. המוח האנושי הוא בית אוצרות של כוח בלתי מוגבל. אם האדם מאבד את שלוות הנפש בעת משבר, הוא אינו מסוגל לנצל את יכולתו הנפשית בצורה חיובית. החשיבה השלילית היא מכשול להתפתחות האנושית, ואילו החשיבה החיובית היא כמו כוח המעניק חיים בכך שהיא מעוררת יכולות אנושיות. לכן, כאשר אדם או עם מסוגלים לשמור על השלום בכל מצב, אפשרויות

אינסופיות נפתחות. אז מינוס יכול להפוך לפלוס. כאן אני רוצה להציג שתי דוגמאות להמחשת העניין. האחד הוא בעל אופי חברתי והשני בעל אופי אישי.

דוגמא היסטורית בולטת מאוד להפיכת המינוס ל פלוס מסופקת על ידי נביא האסלאם. בספרו המפורסם "ה-100", ד"ר מייקל הארט מאמריקה מציין: "מוחמד היה האדם היחיד בהיסטוריה שהצליח מאוד ברמה הדתית והחילונית". כיצד הצליח נביא האיסלאם להשיג את הצלחתו העליונה? הסוד טמון בכך שלמרות שהוא נתקל שוב ושוב ברגעים של משבר במשימתו, הוא מעולם לא איבד את שלוות נפשו. כך הוא היה מסוגל להגיב בחיוב, גם במצבים שליליים.

על ידי הימנעות מעימות וניצול של הזדמנויות, זה התאפשר לו להפוך את החסרון שלו ליתרון. הסופר הבריטי, "א.א.קלט", תיאר את ההישג הזה של הנביא כך: "הוא התייצב מול הצרות עם הנחישות לסחוט הצלחה מתוך כישלון." כל חייו של הנביא היו דוגמה מעשית לעיקרון זה. כל חייו של הנביא היו דוגמה מעשית לעיקרון זה.

סוואמי ויוקאנדה, מאסטר הודי, הוזמן פעם לביתו של אחד מחבריו, שרצה לבחון את סבלנותו. כשהגיע סוואמי, הוא הובל לחדר שבו הונחו על שולחן אחד כל כתבי הקודש של כל המסורות הדתיות העיקריות, אחד על גבי השני. הסדר היה כזה שהגיטה, כתב קודש הינדי, הונח בתחתית, וכתבים דתיים אחרים מונחים עלי. חברו של סוואמי היה בטוח שהוא יתעצבן כשיראה את הסדר הזה. אז הוא משך את תשומת לבו של סוואמי אל הספרים שהוצבו על השולחן, וביקש ממנו להגיב. סוואמי פשוט חייך ואמר: "הבסיס ממש טוב". התגובה המוצלחת הזאת של סוואמי נבעה מכך ששלוות נפשו לא הופרעה.

הדרך להשגת השלום

השלום חיוני עבור דרך חיים טובה יותר - שלום פנימי, שלום במשפחה ושלום בטבע. כיום, בעולם המודרני והטכנולוגי שלנו, לאדם יש ככל הנראה גישה לכל מה שהוא חפץ. בהיעדר שלום, הכל נעשה חסר משמעות. מה שנדרש כדי לתקן את האיזון הוא אהבה, חמלה, סובלנות, הבלגה ורוח של דו קיום. איך נוכל להשיג שלום? הנוסחה היא פשוטה מאוד. קח את החלק שלך, בלי לגזול את חלקם של אחרים. מלא את הצרכים שלך מבלי לשלול את צרכיהם של אחרים. השביע את הרצונות שלך מבלי לדכא את רצונותיהם של אחרים. ממש את שאיפותיך, מבלי לשלול מאחרים את הזכות לעשות כך. בקיצור, פתור את הבעיות שלך מבלי ליצור בעיות עבור הברואים האחרים. קיום בצוותא ושלום זאת הדרך היחידה לקיום בעולם הזה.

עם זאת, חיים של שלום ניתנים להשגה רק כאשר בני האדם לומדים מה המגבלות שלהם אמורות להיות. על פי החוק האלוהי, אתה יכול לקחת מן העולם מה שיספק את הצורך שלך, לא מה שיספק את החמדנות שלך. אתה יכול לעשות עסקים עם אחרים, אבל אתה לא יכול לנצל אותם. אתה יכול גם לקיים את האינדיבידואליות שלך, אבל לא במחיר המשפחה והחברה. בחיי היומיום, אתה יכול לנהל את החיים שלך על ידי שמירה על מבנים חברתיים ומסורת, לא על ידי הריסתם. יש לך את החופש לנהל את החיים שלך, אבל בדרך עליך לקחת בחשבון את החברה שבה אתה חי, ולא להתעלם ממנה. משאבים עשויים להיות מנוצלים לטובת האנושות, אך לא על מנת לנצל אחרים. אתה חופשי להשתמש בדרכי שלום, אבל אתה לא זכאי להשתמש באלימות. אתה יכול לעשות שימוש בטבע, אך עליך לשמור על האיזון שבו: אסור להפר את האיזון הטבעי.

יש לך את החופש להשתמש באנרגיה גרעינית למטרות שלום, אך לא לייצור נשקים הרסניים. אתה רשאי לטפח רגשות של אהבה וחמלה, אך לא לתת דרור לשנאה ודעות קדומות. אתה חופשי למלא את הרצונות הגופניים שלך, אבל לא על ידי ההרג הרוחני של הנשמה שלך. בקיצור, יש לך את החופש ליהנות מהחיים על ידי שיתוף עם אחרים, אבל בהחלט לא על ידי חיסולם.

מחיר השלום

אין אנו יכולים לקבל דבר בעולם הזה מבלי לשלם את מחירו. לכל דבר יש מחיר, וזה נכון במיוחד בעניין השלום. אם אנו חפצים בשלום, עלינו להיות מוכנים או לשלם עבורו או לא לקבל אותו. מהו מחיר השלום? פשוט מאוד, סובלנות. אנו חיים בעולם המלא בהבדלים, וההבדלים הללו אינם ניתנים לביטול. לכן, עומדות לפנינו אך ורק שתי אפשרויות: או לאמץ מדיניות של סובלנות, או של אי-סובלנות. בעוד שהאחרונה מובילה לאלימות, הקודמת מבטיחה שלום. במקום שבו יש סובלנות, יש גם שלום. היכן שאין סובלנות, מתקיימים המלחמה והאלימות. יש רק נוסחה אוניברסלית אחת של סובלנות המובילה לשלום, ואותה נוסחה עשויה להיות מיושמת בהצלחה בחיי המשפחה ובחיי החברה, כמו גם ברמה הבינלאומית. השלום מחייב אותנו לטפח תרבות של סובלנות, שכן חוסר סובלנות יכולה להוביל רק למלחמה.

הטבע – מופת לשלום

בעולמנו הנוכחי, הסיבה העיקרית לרוב הבעיות שלנו היא החריגה שלנו ממודל השלום של הטבע. הכוכבים וכוכבי הלכת נמצאים בתנועה מתמדת, אך הם אף פעם לא מתנגשים זה בזה. הדבר מראה לאדם כיצד להתקדם אל הידע שלו בחיים מבלי להיכנס לעימות עם אחרים. גם השמש היא מודל מצוין, היא מראה לנו כיצד אנו צריכים להעניק חיים לאחרים מבלי להפלות אף אחד. העץ הוא גם דומה נפלאה עבור האדם, בכך שהוא מספק חמצן בריא ומועיל בתמורה לגז מזיק ששמו פחמן דו חמצני. הביטוי כיצד הפרחים מפיצים ניחוח מסביב, בין אם הם מוערכים על זה או לא. נחל זורם הוא גם דוגמה נהדרת, בכך שהוא משקה את השדות מבלי לצפות לתמורה. ללא הטמעת ערכי האלטרואיזם בבני האדם, לא יתכנו חיים בעלי משמעות על פני האדמה. בקצרה, פוזיטיביות שוררת בכל רחבי הטבע, שליליות פשוט לקיימת בעולמו של הטבע. זה מלמד ותנו את הלקח שאנו צריכים לתת תגובה חיובית בכל עת, גם במצבים שליליים. ישוע הדריך אותנו לעקוב אחר הדוגמה של הטבע במילים האלוהיות הללו: "אבינו שבשמים, יתקדש שמך! תבוא מלכותך, יעשה רצונך, כבשמיים כן על פני האדמה" (מתי 10: 6).

העולם היפה של הטבע

בעולם הזה, חיים חיוביים אינם קשורים רק להתנהגות מוסרית. האמת היא שעלינו לנקוט בגישה חיובית בכל הזמנים ובכל המצבים. שכן, ביקום העצום הזה, יש רק את כדור הארץ הזעיר שלנו שעליו יכולים בני האדם לשרוד. עד כה, אין מקום אחר בקוסמוס שבו גילינו מערכות תומכות חיים. שמירה על הטבע, אם כן, היא מילה נרדפת לחיים מתמשכים, בעוד שהרס הטבע יוביל להכחדה מוחלטת. בקיצור, עיסוק עקבי באורח חיים חיובי שווה ערך להצלת החיים, בעוד שהמנעות מזה היא דרך בטוחה להתאבדות.

העולם היפה הזה של הטבע, אשר נברא על ידי האלוהים, נמצא בדרכו להיחרס על ידי האדם. אלימות נרחבת, הפרעות אקולוגיות והתחממות כדור הארץ הפכו יחד לאיום גדול מזה של מלחמת העולם השלישית. למעשה, זה כאילו מלחמת העולם השלישית כבר נכפתה עלינו. האיום הגדול ביותר שאנחנו מתמודדים איתו היום. אנחנו צריכים לעבוד יחד בכנות להציל את הטבע לטובת האנושות כולה.

משכנות השלום

ההשקפה הדתית בנושא זה מועברת היטב בקוראן בהצהרה הבאה :

”אללה מזמין אל משכנות השלום” (10: 25)

פירוש הדבר, כי על פי תוכנית הבריאה, שלום והרמוניה צריכים למשול בחברה האנושית. אלוהים בעצמו הוא השלום. הוא התכוון שהעולם הזה יתקיים בשלום, והרי שרק עולם שבו מתקיים השלום יוכל לקבל את ברכתו.

עולם הנמצא במצב של שלום הוא כמו גן עדן עלי אדמות. רק בעולם שכזה אנו יכולים להיפגש וליצור קשר עם האלוהים האדיר, בורא האדם והיקום. הטבע היה גן עדן עלי אדמות, אבל האדם הופך אותו לגיהנום. עלינו לזכור שהטבע, מקור הרוחניות, הוא שפת האלוהים: הוא מלמד אותנו את לקח השלום וההרמוניה. זהו מקור החיים לכל בני האדם, וככזה, חורבן הטבע פירושו השמדת האנושות. הטבע הוא הכרח בסיסי לבני אדם, הן פיזית והן מבחינה רוחנית. הטבע והאדם תלויים זה בזה. אנחנו לא יכולים לחשוב על בני אדם ללא הטבע, או להפך, הטבע ללא בני אדם. או שאנחנו נתקיים ביחד, או שנוכחד ביד. הטבע נמצא בסכנה. עלינו לשמור עליו בכל כוחנו.

נשק גרעיני...למה!?

פצצות גרעיניות והתקנים הרסניים אחרים מנוגדים לחלוטין לתוכנית האלוהית השוררת בעולם הטבע היפה. מדוע, אם כן, צריכים להיות מאגרים של נשק גרעיני? זה האיום הגדול ביותר, לא רק על השלום, אלא גם על עצם קיומו של המין האנושי! כאן יש להדגיש, כי נשק גרעיני אינם שמישים. נשק להשמדה המונית כמו פצצת אטום יכול לשמש רק פעם אחת. הירושימה ייצגה נקודה סופית, לא פסיק. אז למה מספר מדינות ממשיכות לייצר יותר ויותר פצצות גרעיניות? התשובה היא שהם רוצים לשמור על מעמדם ככוח גרעיני. יש, יחד עם זאת, חלופה עדיפה בהרבה על המעמד שלהם כבעלי כוח גרעיני. עליהם להשמיד את כל פצצות הגרעין. פעולה כזו תוביל להתפרצות של שלום. מי שיעז לעשות זאת, ייצא כמנצח רוחני, ויתפס כמעצמת-על מוסרית, שלא כמו המתחרים במרוץ הגרעין, שם לא יהיה מנצח.

השלום – התנהגות חיובית

השלום הוא תוצר של גישה מנטלית חיובית, בעוד האלימות היא תוצאה של חשיבה שלילית. השלום הוא המצב הטבעי של החברה: אלימות היא מצב לא טבעי. השלום מתקיים בהתאם לתוכנית הטבעית, באותה המידה שהאלימות היא נגדה. כאשר תנאים של שלום מתקיימים בחברה, כל הפעילות מתבצעת בצורה נכונה. אבל אך אם מפריס את אווירת השלום, תפקודה התקין של החברה משתבש. חוק זה חל על האדם, כמו גם על היקום כולו. על פי הסכמה הטבעית,

השלום הוא הסוד היחידי לתפקוד תקין בחברה האנושית, כמו גם בשאר היקום. השלום, אם כן, הוא דרישה בסיסית של האדם, כי הוא חיוני כדי לשמור עליו בכל המצבים.

השלום, אם כן, הוא דרישה בסיסית של האדם, כי זה חיוני כדי לשמור על זה בכל המצבים. ללא שלום לא יכולה להיות התפתחות ולא התקדמות. שום תירוץ אינו מצדיק שימוש באלימות, בחיי הפרט או בחיים הלאומיים. לא משנה כמה נסיבות שליליות עשויות להיות, סביבה של שלום היא הכרחית. אנחנו חייבים לשמור על השלום באופן חד צדדי, כי שום דבר שאנחנו רוצים אינו בר השגה בלעדיו. אם לא נכון שלום, הרי שעלינו להתמודד עם הרס בכל תחומי החיים. הבחירה שלנו היא לא בין שלום ואי-שלום, אלא בין שלום לבין השמדה. ללא שלום, אין תקווה לאנושות.

נוחות רוחנית

מה שמפריע לתוכנית השלום של הטבע קשור בעיקר לעובדה שאנשים הפכו חומרניים מדי. זוהי חשיבה שמובילה לניצול הטבע וכתוצאה מכך נוצרת הפרעה בתוכנית השלום של הטבע. כשאנשים יבחרו בדרך המתנינות, הם יגלו במהרה שאם קודם לכן הם נהנו מנוחות חומרית, כעת הם נהנים מנוחות רוחנית. ואין שום צל של ספק בנוגע לכך שנוחות רוחנית היא הרבה יותר טובה מנוחות חומרית. אדם הנוהג באלימות, בין אם הוא היטלר או אדם רגיל, תמיד סובל מחרטה, בעוד שאיש השלום מפיק סיפוק רב ממעשיו. אם אנשים יחשבו על התוצאה הסופית, הם לעולם לא ינהגו בלאלימות. יש לזכור תמיד כי השלום עומד בקנה מידה אחד עם האנושיות, ואילו האלימות פירושה התבהמות.

השלום- זכותו המוחלטת של האדם

מהפכה של שלום היא התוצר של חשיבה שוחרת שלום. מוחות שלווים יוצרים עולם שליו. האדם נולד בשלום, ועל האדם למות בשלום. השלום, זכותו המולדת של האדם, היא הברכה הגדולה ביותר שהאל נתן לבני האדם.